

[Hartvig Frisch.]

det danske Samfund — for at tale om vort alene — gjort alt, hvad man kan forlange i denne Retning, som Præventivforanstaltning, men man har intet andet opnaaet end at tilføje Tusinder og atter Tusinder af Mennesker den Fortræd, den Ubillighed og den Uretfærdighed, som det dog heldigvis viste sig, at de øvrige Deltagere i Debatten havde Øjnene aabne for, naar de talte om de uden for Ægteskab fødte Børn.

Derfor synes jeg, det ærede Medlems Udtalelser var meget betegnende, da han endelig kom til at omtale Eksemplet i Norge, hvor han virkelig havde Mulighed for at se, om jeg saa maa sige, Eksperimentet udført i Praksis; og hvor det jo helst skulde have vist sig, at Eksperimentet, nemlig disse Principper for Lovgivning, havde ført til, at Ægteskabet og den ægteskabelige Moral var blevet nedbrudt, og at Tallet for de uden for Ægteskab fødte Børn var steget stærkt, eller disse andre Ulykker, som hørte til det blomraadne, som det ærede Medlem saa smagfuldt udtrykte sig, skulde være indtraadt. Men det viser sig, at intet af dette er indtraadt.

Den Tid, der er gaaet siden 1915, siger det ærede Medlem saa, er alt for kort til, at man deraf kan drage nogen Slutning. Og det vil jeg sige, med denne Bemærkning synes jeg det ærede Medlem slog sine Argumenter helt i Stykker, for det viste sig altsaa, at skønt man i et Land har gennemført denne Lov i 1915 og har hele den lange Aarrække at se tilbage paa, skal vi i den danske Rigsdag sige: Det kan vi ikke slutte noget af, for det er en alt for kort Tid! Men omvendt skulde man lukke sine Øjne for, at der ligger en næsten tusindaarig Erfaring for, hvor lidt det har virket med alle de Forsøg paa Tvangsmidler, hvorved man har stillet de uægteskabelige Børn som en Slags Pariakaste i Samfundet.

Jeg maa derfor sige, at det eneste ærede Medlem, der virkelig optog Forsøget paa at gaa principielt imod denne Lovgivning, var meget lidt heldig med sin principielle Begrundelse og med Vilje lukkede Øjnene for de notoriske Erfaringer, som man har gjort i vort Naboland.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Vejen har Ordet for en kort Bemærkning.

Vejen: Naar jeg har bedt om Ordet for en kort Bemærkning, er Anledningen den Betragtning, som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet gør gældende her; nemlig at den saakaldte tusindaarige Omgærdning

af Ægteskabet, altsaa den kristelige Omgærdning af Ægteskabet, intet har bevist. Jeg synes ikke, der er ret megen Logik i det, idet vi nemlig ikke ved det mindste om, hvordan Forholdene havde været, hvis denne Omgærdning ikke havde fundet Sted.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har Ordet for en kort Bemærkning.

Hartvig Frisch: Jeg tror, det ærede Medlem Hr. Vejen maa indrømme, at Erfaringerne fra de Aarhundreder, hvor man har forsøgt Vejen med Tvangsmidler og med at gøre de uden for Ægteskab fødte Børn til en Pariakaste, har været tilstrækkelige til at vise os, at noget i Retning af at formindske Tallet paa de uden for Ægteskab fødte Børn har disse Midler ikke ført til. Deraf drager jeg den Slutning, at disse Midler er forfejlede, og jeg synes, vi har haft en tilstrækkelig lang Periode at se dem virke i, til at vi med fuldkommen Sikkerhed kan sige, at det er i alt Fald ikke Vejen. Det synes jeg er temmelig uimodsigeligt.

Formanden: Det ærede Medlem Fru Elna Munch har Ordet for en kort Bemærkning.

Elna Munch: Det er blot en Bemærkning til den højtærede Justitsminister angaaende § 26. Der staar dér, at en Enke, der hensidder i uskiftet Bo, paahviler det at betale Bidrag til Barnets Underhold, og jeg har da spurgt, om det ikke vil stride mod Lovens Aand, hvis hun skifter med Børnene i et Tilfælde, hvor det kun drejer sig om en minimal Formue, hvorved de f. Eks. kun faar et Par Hundrede Kroner, og hvorved hun unddrager sig Forpligtelser ud i Fremtiden, selv om hun sidder med en stor Indtægt selv.

Jeg vil blot sige med Hensyn til Fødselsstiftelsen, at der fødes ikke mange ægteskabelige Børn dér, idet der kun finder Fødsler Sted dér af gifte Kvinder, naar det er ganske særlig vanskelige Fødsler, og de føres vist oven i Købet hen til den Klinik, som Kommunen har anskaffet sig. Jeg tror end ikke, at de nu kan lægges ind paa Fødselsstiftelsen.

Christensen (Høng): Da mit Partis andre Ordførere, det ærede Medlem Fru Inger Gautier Schmit og det ærede Medlem Hr. Vagn Bro, er forhindret i at være til Stede her i Dag, skal jeg tillade mig paa Partiets Vegne at gøre nogle replicerende